

ладачем. Тому у разі пропуску студентом занять по причині хвороби він мав би змогу, перебуваючи на лікарняному, відпрацьовувати пропущені заняття і засвоювати матеріал, не відстаючи від своїх одногрупників.

Також електронний кабінет відкриває можливості аби зорієнтувати студентів у масиві навчальних матеріалів, розміщених у мережі Інтернет, оскільки можливим є розмістити у «кабінеті» посилання на ті матеріали, коротко їх охарактеризувати, зорієнтувати студента. Зокрема, електронний кабінет може дати можливість зорієнтувати студента щодо масштабної інформації та джерел, котрі в аудиторному режимі не є доступними. Наприклад, у масиві артефактів (важливо для соціальних наук), кіно-, фоно-, фотоматеріалів тощо.

Крім того, у рамках електронного кабінету відкриваються можливості для більш плідного наукового діалогу між студентами і викладачем. Зокрема, викладач матиме можливість розмістити свої наукові праці та стимулювати студентів до їх обговорення, стимулюючи інтерес до наукової роботи. Отже, виникає можливість для формування навколо електронного кабінету наукових шкіл.

Таким чином, освоєння інтернет-простору із навчально-пізнавальною метою відкриває великі перспективи для більш інтенсивного контакту між викладачем і студентом, раціоналізуючи використання поза аудиторного часу.

*Соколовський А. Т., канд. техн. наук, доц.,
Петришин Н. З., канд. техн. наук, доц.*

МІЖПРЕДМЕТНИЙ ТРЕНІНГ — ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ ВИКЛАДАЧА І СТУДЕНТА

Проведення міжпредметних тренінгів і семінарських занять, спрямованих на розвиток практичних вмінь є необхідним завданням при навчанні студентів III і IV курсів бакалаврського рівня. Для цього на кафедрі «Економіки агропромислових формувань» розроблені навчально-методичні матеріали на прикладах дослідження ефективності виробництва хлібобулочної та молочної галузі. На міжпредметному трені-

нгу одночасно досліджуються технологічні та економічні показники, сектори виробництва, які впливають на результати фінансово-господарської діяльності підприємства.

Навчальним планом передбачено проведення тематичного тренінгу для студентів спец. 6504 «Економіка підприємств» спеціалізації «Економіка агропромислових формувань», за матеріалами діючих підприємств. Тренінгом передбачено виконання самостійної домашньої контрольної роботи з розрахунками матеріального балансу, собівартості продукції та рентабельності виробництва. При виконанні такої роботи розкриваються головні питання технологічних і організаційних умов ефективного використання наявних ресурсів для зростання ефективності виробництва.

Запорукою успішності міжпредметного тренінгу є чітке окреслення його цілей та усвідомлення цих цілей студентами. Цілі визначаються для того, щоб знати, що саме студенти повинні вміти робити після закінчення навчання. Викладач повинен дати чітке направлення і продемонструвати приклад виконання завдання. Наприклад, у навчально-методичних матеріалах приводиться опис технології, розрахунок матеріального балансу, економічних показників виробництва хлібобулочних виробів. На заняттях у групах відбувається обговорення шляхів вирішення проблемних завдань.

Таким чином, метою проведення такого тренінгу є формування у студентів широкого фахового кругозору, здатності мислити нестандартно, у студентів розвиваються такі здібності, як уміння самостійно збирати, обробляти інформацію діючих підприємств та спроможність її ефективно використовувати в процесі виконання домашньої самостійної аналітичної роботи, відбувається формування творчої особистості, яка б могла генерувати свої ідеї, шукати нові методи до вирішення проблем підприємства в глобалізованому суспільстві.

Міжпредметний навчальний тренінг — це активна навчальна діяльність студентів зі взаємопов'язаних дисциплін, під час якої майбутні фахівці виконують тренінгові завдання адаптовані до майбутньої професійної діяльності. Такий тренінг сприяє динамічним змінам у професійних уміннях студентів використовувати інноваційні технології та розраховувати економічні показники виробництва, розвиває творчі здібності та системні форми мислення.

Відомо, що одна із основних функцій освіти: навчити студентів працювати — тобто освітня система повинна тренувати тих,

хто веде і організовує економіку підприємства, забезпечує впровадження найкращих технологій.

Адже саме під час тренінгу студенти отримують можливість відчувати взаємозв'язки технології виробництва та його економічних показників і виконують функції реальних учасників виробничого процесу.

Особливої уваги потребує поширення видавництва навчальних посібників та методичних матеріалів для впровадження відносно нової форми навчання, як **міжпредметний тренінг**.

Реалізація цілей міжпредметного тренінгу досягається шляхом опрацювання практичних задач за показниками діючих підприємств, що дає можливість студентам застосувати теоретичні надбання на практиці.

Контроль та ефективність засвоєння матеріалу та набуття навичок з розрахунків діючих виробництв здійснюється на підставі таких критеріїв:

- вміння розраховувати матеріальний баланс виробництва;
- володіння теоретичним і практичним матеріалом;
- вміння розраховувати собівартість продукції та її рентабельність;
- вміння структурувати опрацьований матеріал;
- вміння практично застосовувати набуті знання;
- виявлення вмінь і навичок практичного осмислення проблем підприємства;
- вміння індивідуально і в групах аналізувати виробничі процеси, виявляти ключові проблеми, розраховувати і пропонувати альтернативні шляхи їх вирішення;
- підвищення ентузіазму студентів до прийняття активної участі у занятті та загальне задоволення процесом навчання;
- уміння подавати підсумки виконаної домашньої роботи у вигляді звіту-реферату, який оформлений згідно з установленими вимогами;
- формування професійних компетенцій згідно кваліфікаційних характеристик професії економіста.

Література

1. Тренінгові технології навчання з економічних дисциплін: За ред. Ковальчук Г. О. — К. : КНЕУ, 2006. — 384 с.
2. Технологія виробництва і переробки продукції рослинництва / Іваненко Ф. В.: Навч. посіб. — К. : КНЕУ, 2008. — 600 с.

3. Міжнародні системи вимірювання в економіці / Колотило Д.М., Соколовський А. Т. — К. : КНЕУ, 2000. — 176 с.

4. Системи технологій в економічній діяльності та екології. Колотило Д. М., Соколовський А. Т. — К.: КНЕУ, 2010. — 327 с.

Трохименко Л. М., канд. екон. наук, доц.
кафедри обліку, аналізу та аудиту в АПК

ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ ДЛЯ ОСВОЄННЯ СТУДЕНТАМИ ОСНОВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Статус економіста з університетською освітою передбачає освоєння ним курсу «Основи наукових досліджень», набуття елементарних навиків збору та обробки економічної інформації, а також засвоєння методики виконання курсових, магістерських дипломних та інших студентських наукових робіт (довідей, анотацій, рецензій тощо). Завдання викладача — використати можливості навчального процесу для ознайомлення студентів з основними поняттями науки, закономірностями й етапами її розвитку; допомогти їм у засвоєнні основ методики економічних наукових досліджень, у виборі теми магістерської дипломної роботи та оволодінні методикою і технікою оформлення результатів студентських наукових досліджень і досягати якісного виконання курсових та магістерської дипломної роботи.

Багаторічний досвід підтверджує доцільність проведення занять за такою методикою. На першому лекційному занятті викладач знайомить студентів зі змістом програми, з порядком підготовки до лекцій та практично-семінарських занять; дає перелік тем, запропонованих для самостійного виконання індивідуальних завдань; презентує НМП з дисципліни, акцентуючи увагу на наявність у ньому планів лекційних та практичних занять, методичних порад щодо опрацювання кожної теми, словника-довідника, списку джерел та інших елементів методичного забезпечення самостійної роботи студентів.

Одночасно викладач дає завдання опрацювати тему наступної лекції. Результатом опрацювання має бути конспективний виклад теми, який і стане предметом контролю за своєчасністю виконання завдання — перед початком кожної лекції викладач здійснює візуальну перевірку конспектів. Перевага полягає в тому, що відпадає